FixLatvian pakotne*

Andrejs Vihrovs <andrey.vihrov@gmail.com>
Madars Virza <madars@gmail.com>

2011. gada 23. janvārī

Pateicības

 $\check{S}\bar{\imath}$ pakotne sav $\bar{a}$ darb $\bar{a}$ izmanto caption, etoolbox, perpage, polyglossia, xstring, indentfirst un icomma pakotnes.

Saturs

1.	Ievads	1	4.	Kļūdu ziņošana	2
2.	Lietošana 2.1. Pakotnes pieslēgšana 2.2. Numerācija ar punktiem . 2.3. Nosaukumu tulkojumi 2.4. Virsrakstu pielāgojumi 2.5. Tipografiskās īpatnības	1 1 2 2 2 2	5.	Realizācija 5.1. Sagatavošanās darbam 5.2. Numerācija ar punktiem . 5.3. Nosaukumu tulkojumi 5.4. Virsrakstu pielāgojumi	3 3 4 5 5
3.	Citu pakotņu atbalsts	2		5.5. Zemteksta piezīmes 5.6. Citu pakotņu atbalsts	6 6

1. Ievads

Lai gan latviešu valodas atbalsts LAT_EX sistēmā tiek pastāvīgi pilnveidots, dažādas lietas joprojām prasa manuālas izmaiņas. Šī pakotne ir dažu šāda veida uzlabojumu apkopojums; tā ir izveidota ar mērķi atvieglot latviešu LAT_EX lietotāja darbu.

Pakotne ir jālieto kopā ar X¬T¬EX dzini. I¬T¬EX formātu šajā gadījumā parasti ielādē ar xelatex komandu.

2. Lietošana

2.1. Pakotnes pieslēgšana

Pakotni pieslēdz ar \usepackage{fixlatvian} komandu. Tās ielādes laikā tiek pieslēgta arī polyglossia pakotne, kā arī dokumenta valoda tiek uzstādīta uz latvian. FixLatvian pakotne būtu jāpieslēdz pēc hyperref vai amsthm pakotnēm, ja tādas tiek izmantotas.

^{*}Versija v1-dev (2010/07/04).

2.2. Numerācija ar punktiem

\ref \pageref Pēc automātiski izveidotajiem numuriem (nodaļas, sekcijas, attēli, utt.) tiek likti punkti (piem., «2.2. apakšnodaļa»). Tie parādās virsrakstu numerācijā, saturā un citos sarakstos, kā arī lietojot ierastās \ref un \pageref komandas. Saturā punkts netiek likts, ja numurs beidzas ne ar ciparu vai burtu (piem., «(a) Kāda attēla apakšattēls»).

\nref \npageref Dažreiz ir nepieciešams izmantot numuru bez tam sekojošā punkta, piem., «apakšnodaļa 2.2». Šim gadījumam ir paredzētas \nref un \npageref komandas, kuru lietošanas sintakse ir līdzīga \ref un \pageref komandām:

```
\neg \langle * \rangle \{ \langle iez\bar{\imath}me \rangle \}  \neg \langle * \rangle \{ \langle iez\bar{\imath}me \rangle \}
```

2.3. Nosaukumu tulkojumi

FixLatvian pakotne satur vairāku nosaukumu un tekstu tulkojumus papildus tam, ko jau piedāvā polyglossia pakotne. Tulkojamo tekstu saraksts satur gan dažas LATEX komandas, gan vairāku citu pakotņu komandas (sk. 3. nodaļu).

\alph \Alph \alph un \Alph komandas, kas pārvērš LaTEX skaitītāju vērtības burtos, tagad izvada tikai latviešu alfabētā esošos, izņemot burtus ar diakritiskajām zīmēm.

2.4. Virsrakstu pielāgojumi

\part \chapter Standarta I^AT_EX dokumentu klašu daļu un nodaļu virsrakstos numurs tagad ir pirms vārda, nevis pēc (piem., «1. nodaļa»). Izņēmums ir pielikumu virsraksts, kas saglabā veco kārtību («Pielikums A»). Daļas tiek numurētas ar arābu cipariem.

\caption \newtheorem

Tiek mainīti arī attēlu un tabulu («1. att. Nosaukums») un teorēmu tipa bloku virsraksti.

2.5. Tipografiskās īpatnības

Pēc noklusējuma tiek uzstādīts vienāds atstarpju garums pēc visiem simboliem. Lai pēc pieturzīmēm tiktu liktas lielākas atstarpes, kā pieņemts angļu valodā, pakotnei jāpadod parametrs nonfrenchspacing:

\usepackage[nonfrenchspacing]{fixlatvian}

\footnote

Zemteksta piezīmju numerācija tagad sākas no jauna katru lappusi. Komatu tagad var izmantot kā skaitļu decimāldaļas atdalītāju.

3. Citu pakotņu atbalsts

 $\check{S}\bar{\imath}$ pakotne ir savietojama ar algorithms, amsthm, appendix, caption, doc, hyperref, listings pakotn $\bar{e}$ m.

4. Kļūdu ziņošana

Kļūdu ziņošanai un uzlabojumu ieteikšanai var lietot autoru e-pasta adreses, kā arī izmantot tiešsaistē pieejamo problēmu izsekošanas sistēmu: http://code.google.com/p/fixlatvian/issues/.

5. Realizācija

5.1. Sagatavošanās darbam

33 \FixL@checkbefore{hyperref} 34 \FixL@checkbefore{amsthm}

```
Sākumā ielādē citas pakotnes, kas nepieciešamas darbam.
                       1 \RequirePackage{caption}
                       2 \RequirePackage{etoolbox}
                       3 \RequirePackage{perpage}
                       4 \RequirePackage{polyglossia}
                       5 \RequirePackage{xstring}
                          Pieņem, ka pirmajām rindkopām ir atkāpes.
                       6 \RequirePackage{indentfirst}
                          Atļauj lietot komatu kā decimāldaļas atdalītāju.
                       7 \RequirePackage{icomma}
                          Uzstāda latviešu valodu kā dokumenta valodu.
                       8 \@ifundefined{latvian@loaded}{\setdefaultlanguage{latvian}}{}
                          Definē un apstrādā pakotnes parametrus.
                       9 \DeclareOption{frenchspacing}{\frenchspacing}
                      10 \DeclareOption{nonfrenchspacing}{\nonfrenchspacing}
                      11 \ExecuteOptions{frenchspacing}
                      12 \ProcessOptions\relax
                     Definē brīdinājumu un paziņojumu izvada komandas.
       \FixL@warning
\FixL@warning@noline
                      13 \newcommand{\FixL@warning}[1]{\PackageWarning{fixlatvian}{#1}}
                      14 \newcommand{\FixL@warning@noline}[1]{%
          \FixL@info
                      15 \PackageWarningNoLine{fixlatvian}{#1}}
                      16 \newcommand{\FixL@info}[1]{\PackageInfo{fixlatvian}{#1}}
         \FixL@alnum Define arī palīgkomandas.
   \FixL@patchfailed
                      17 \newcommand{\FixL@alnum}{%
   \FixL@checkbefore
                      18 ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ%
                          abcdefghijklmnopqrstuvwxyz%
                      19
                      20
                          0123456789%
                      21 }
                      22 \newcommand{\FixL@patchfailed}[1]{%
                          \FixL@info{Could not change the definition of the \protect #1 command}}
                      24 \newcommand{\FixL@checkbefore}[1]{
                           \expandafter\newif\csname ifFixL@#1@before\endcsname
                      26
                           \@ifpackageloaded{#1}{\csname FixL@#1@beforetrue\endcsname}{}
                      27
                           \AtBeginDocument{%
                             \@ifpackageloaded{#1}{%
                      28
                               \csname ifFixL@#1@before\endcsname\else
                      29
                      30
                                 \FixL@warning@noline{This package should be loaded after #1}%
                      31
                               \fi
                             }{}}}
                          Pārbauda, ka hyperref un amsthm pakotnes nav tikušas ielādētas p\bar{e}c šīs.
```

5.2. Numerācija ar punktiem

\FixL@p Definē punkta pievienošanas komandu. Pēc punkta neatļauj teikuma beigas (svarīgs tikai ar \nonfrenchspacing) un rindas beigas.

35 \newcommand{\FixL@p}{.\@\nobreak}

\@seccntformat

Pievieno punktu sekciju u.c. numuriem virsrakstos. \@seccntformat komandas oriģinālā definīcija atrodas tex/latex/base/latex.ltx datnē.

- 36 \CheckCommand*{\@seccntformat}[1]{\csname the#1\endcsname\quad}
- 37 \renewcommand{\@seccntformat}[1]{%
- 38 \csname the#1\endcsname\FixL@p\hspace{.66667em}}

\numberline

Pievieno punktu ierakstiem saturā un citos sarakstos. Ja ieraksta numurs beidzas ne ar ciparu vai latīņu alfabēta burtu, tad punktu neliek. \numberline sākuma definīcija atrodas tajā pašā datnē kā \@seccntformat.

```
39 \let\FixL@old@numberline\numberline
40 \renewcommand{\numberline}[1]{%
41 \StrRight{#1}{1}[\FixL@tempa]%
42 \FixL@old@numberline{#1%
43 \IfSubStr{\FixL@alnum}{\FixL@tempa}{\FixL@p}{}%
44 }}
```

\nref \npageref Saglabā vecas \ref un \pageref versijas \nref un \npageref komandās. hyperref pakotne pārdefinē šīs komandas \begin{document} izpildes laikā, tāpēc FixLatvian pakotnes definīcijas jāievieš pēc tam.

```
45 \AtBeginDocument{%
46 \let\nref\ref
47 \let\npageref\pageref
48}
```

\ref Izveido \ref un \pageref jaunās versijas — ar punktiem. Sākumā definē koman-\pageref du, kas būs pamats visām lietotāja līmeņa komandām.

```
49 \newcommand{\FixL@ref@base}[4]{%
50 \begingroup
51 \newcommand{\FixL@tempb}{\csname n#1\endcsname #2{#4}\FixL@p}%
52 \IfStrEq{#3}{hyper}{\hyperref[#4]{\FixL@tempb}}{\FixL@tempb}}%
53 \endgroup
54 \nobreak % Extra \nobreak
55 }
```

Pēc tam definē pašas komandas, izmantojot iepriekš izveidoto. Padara iespējamu šo komandu izmantošanu «kustīgajos parametros». ^{1}

```
56 \AtBeginDocument{%
```

- 60 \renewcommand{\ref}{\@ifstar\FixL@ref@star\FixL@ref}%
- 61 \newcommand{\FixL@pageref}[1]{\FixL@ref@base{pageref}{*}{hyper}{#1}}%
- 62 \newcommand{\FixL@pageref@star}[1]{\FixL@ref@base{pageref}{*}{}{#1}}%
- 63 \renewcommand{\pageref}{\@ifstar\FixL@pageref@star\FixL@pageref}%

 $^{^1}$ \DeclareRobustCommand nevar izmantot ar hyperref versijām, jo ref $_{\sqcup}$ un pageref $_{\sqcup}$ identifikatorus joprojām izmanto \nref un \npageref komandas. Toties \robustify no etoolbox pakotnes neprasa papildus komandu definēšanu.

```
64     }{%
65     \renewcommand{\ref}[1]{\FixL@ref@base{ref}{}}{#1}}%
66     \renewcommand{\pageref}[1]{\FixL@ref@base{pageref}{}{#1}}%
67     }%
68     \robustify{\ref}%
69     \robustify{\pageref}%
70 }
```

5.3. Nosaukumu tulkojumi

```
Pielāgo dažus IATEX nosaukumus.
   \alsoname
\chaptername
              71 \gappto\captionslatvian{%
\figurename
                  \renewcommand{\alsoname}{sk.~arī}%
  \indexname
              73
                  \renewcommand{\chaptername}{nodala}%
  \partname
                  \renewcommand{\figurename}{att}%
             75
                  \renewcommand{\indexname}{Rādītājs}%
 \tablename
              76
                  \renewcommand{\partname}{dala}%
    \seename
              77
                  \renewcommand{\tablename}{tabula}%
                  \renewcommand{\seename}{sk.\@}%
              78
              79 }
```

5.3.1. Numerācija ar latviešu burtiem

\Calph Izmaina \Calph un \CAlph komandu definīcijas, lai tās saturētu tikai latviešu \CAlph alfabēta burtus bez diakritiskajām zīmēm.

```
80 \renewcommand{\@alph}[1]{%
```

- \$1 \ifcase #1\or a\or b\or c\or d\or e\or f\or g\or h\or i\or j\or k\or 1%
- 82 \or m\or n\or o\or p\or r\or s\or t\or u\or v\or z\else\@ctrerr\fi}
- 83 \renewcommand{\@Alph}[1]{%
- 84 \ifcase #1\or A\or B\or C\or D\or E\or F\or G\or H\or I\or J\or K\or L%
- 85 \or M\or N\or O\or P\or R\or S\or T\or U\or V\or Z\else\@ctrerr\fi}

5.4. Virsrakstu pielāgojumi

5.4.1. Daļu un nodaļu virsraksti

\@makechapterhead

Izmaina nodaļu virsrakstu vārdu secību no «Nodaļa 1» uz «1. nodaļa» (bet atstāj «Pielikums A»). Ja «\@chapapp\space \thechapter» virkne nav atrodama \@makechapterhead komandā, pieņem, ka lietotājs izveidojis savu variantu, un neko nedara.

```
86 \@ifundefined{@makechapterhead}{\%
87 \patchcmd{\@makechapterhead}{\@chapapp\space \thechapter}{\%
88 \IfStrEq{\@chapapp}{\appendixname}{\@chapapp\space\thechapter}{\%
89 \thechapter\FixL@p\space\@chapapp}\%
90 \}{\FixL@patchfailed{\chapter}}\%
91 }
```

\Opart To pašu dara arī ar daļu virsrakstiem. hyperref pakotne izveido savu \part definīciju, tāpēc šis gadījums arī jāņem vērā.

```
92 \newcommand{\FixL@fix@part}[1]{%
```

- 93 $\ensuremath{\texttt{@ifundefined{#1}{}}}$
- 94 \renewcommand{\thepart}{\arabic{part}}%
- 95 \expandafter\patchcmd\csname #1\endcsname{%

5.4.2. Attēlu un tabulu virsraksti

```
Izmaina virsraksta pirmās daļas atdalītāju.
```

- 101 \DeclareCaptionLabelSeparator{period@}{.\@\space}
- 102 \captionsetup{labelsep=period@}

Izmaina virsraksta pirmās dalas noformējumu.

- 103 \DeclareCaptionLabelFormat{latvian}{#2\FixL@p\space #1}
- 104 \captionsetup{labelformat=latvian}

5.4.3. Teorēmu virsraksti

```
\@begintheorem
```

\swappedhead Pielāgojot teorēmu virsrakstus, ņem vērā, vai ir ielādēta amsthm pakotne.

 $\verb|\delta begin theorem | 105 \verb|\delta begin$

 $\verb|\copargbegintheorem|| 106 \\| \copargbegintheorem|| 106 \\| \copargbggintheorem|| 106 \\| \copargbggin$

107 \ifFixL@amsthm@loaded

108 \swapnumbers

 $\label{local-prop} $$109 \rightarrow \mathbb{[1]_{\ensuremath{\ensur$

111 \FixL@patchfailed{\swappedhead}}

112 \else

113 \patchcmd{\@begintheorem}{#1\ #2}{#2\FixL@p\space #1}{}{%

114 \FixL@patchfailed{\@begintheorem}}

116 \FixL@patchfailed{\@opargbegintheorem}}

117 \fi

5.5. Zemteksta piezīmes

Sāk zemteksta piezīmju numerāciju no jauna katru lappusi.

118 \MakePerPage{footnote}

5.6. Citu pakotņu atbalsts

\FixL@inpackage \FixL@translate Sākumā izveido palīgkomandas nosaukumu utt. maiņai citās pakotnēs.

120 \AtBeginDocument{\@ifpackageloaded{#1}{#2}{}}

121 \newcommand{\FixL@translate}[3]{%

122 \FixL@inpackage{#1}{%

123 \expandafter\renewcommand\csname #2\endcsname{#3}%

124 }}

5.6.1. Pakotnes algorithms atbalsts

\listalgorithmname

Izmaina algoritmu saraksta nosaukumu.

 $125 \verb|\FixL@translate{algorithm}{listalgorithmname}{Algoritmu saraksts}|$

Izmaina algoritmu tekstu nosaukumu.

126 \FixL@inpackage{algorithm}{\floatname{algorithm}{Algoritms}}

5.6.2. Pakotnes amsthm atbalsts

\proofname Izmaina pierādījumu noklusēto nosaukumu.

127 \FixL@translate{amsthm}{proofname}{Pierādījums}

5.6.3. Pakotnes appendix atbalsts

\appendixtocname

Izmaina pielikumu sadaļas virsrakstu saturā.

128 \FixL@translate{appendix}{appendixtocname}{Pielikumi}

5.6.4. Pakotnes doc atbalsts

\GlossaryPrologue

Veic dažas izmaiņas, kas nepieciešamas šī paša dokumenta izveidei.

 $\verb|\IndexPrologue| 129 \verb|\newcommand{FixL@doc@glossaryname}{Izmainu saraksts}|$

 $\verb|\generalname| 130 \\| FixL@inpackage{doc}{\GlossaryPrologue{\%}}$

131 \section*{\FixL@doc@glossaryname}% \markboth{\FixL@doc@glossaryname}{\FixL@doc@glossaryname}% 132

133 }}

134 \FixL@inpackage{doc}{\IndexPrologue{%

135 \section*{\indexname}%

\markboth{\indexname}{\indexname}% 136

Numuri kursīvā apzīmē lappusi, kurā aprakstīta attiecīgā komanda; 137

pasvītrotie numuri norāda uz komandas \ifcodeline@index definīcijas

pirmkoda rindu\else definīciju\fi; numuri parastajā rakstā apzīmē

140 \ifcodeline@index pirmkoda rindu\else lappusi\fi, kurā komanda tiek

izmantota.% 141

142 }}

143 \FixL@translate{doc}{generalname}{Vispārīgs ieraksts}

Ir pieejama arī latviskota *MakeIndex* stila datne doc rādītāja izveidei.

5.6.5. Pakotnes listings atbalsts

\lstlistlistingname

Izmaina pirmkoda tekstu saraksta nosaukumu.

144 \FixL@translate{listings}{lstlistlistingname}{Pirmkoda tekstu saraksts}

\lstlistingname Izmaina pirmkoda tekstu bloku nosaukumu.

145 \FixL@translate{listings}{lstlistingname}{%

146 \ifx\lst@@caption\@empty P\else p\fi irmkods}

Rādītājs

Numuri kursīvā apzīmē lappusi, kurā aprakstīta attiecīgā komanda; pasvītrotie numuri norāda uz komandas definīcijas pirmkoda rindu; numuri parastajā rakstā apzīmē pirmkoda rindu, kurā komanda tiek izmantota.

Simboli		\@alph	<u>80</u>
\@Alph	80	\@begintheorem	105

0.00000000000000000000000000000000000	\GlossaryPrologue $\underline{129}$
$\verb \copargbegintheorem \dots \dots \underline{105}$	
$\verb \quart \underline{92} $	I
\@seccntformat 36	\indexname $\underline{71}$
	\IndexPrologue $\underline{129}$
$\mathbf{A}$	_
\Alph 2	${f L}$
\alph 2	\listalgorithmname $\dots \dots \underline{125}$
\alsoname 71	\lstlistingname $\underline{145}$
\appendixtocname $1\overline{28}$	\lstlistlistingname $\dots \dots 144$
	D.T.
$\mathbf{C}$	N
\caption 2	\newtheorem
\chapter 2	\npageref
\chaptername <u>71</u>	\nref
	\numberline $\dots \dots \underline{39}$
${f F}$	P
F \figurename	P
<u>-</u>	\pageref
\figurename <u>71</u>	\pageref
\figurename	\pageref
\figurename	\pageref
\figurename 71 \FixL@alnum 17 \FixL@checkbefore 17 \FixL@info 13	\pageref
\figurename 71 \FixL@alnum 17 \FixL@checkbefore 17 \FixL@info 13 \FixL@inpackage 119	\pageref
\figurename 71 \FixL@alnum 17 \FixL@checkbefore 17 \FixL@info 13 \FixL@inpackage 119 \FixL@p 35	\pageref
\figurename 71 \FixL@alnum 17 \FixL@checkbefore 17 \FixL@info 13 \FixL@inpackage 119 \FixL@p 35 \FixL@patchfailed 17	\pageref
\figurename 71 \FixL@alnum 17 \FixL@checkbefore 17 \FixL@info 13 \FixL@inpackage 119 \FixL@p 35 \FixL@patchfailed 17 \FixL@translate 119	\pageref
\figurename 71 \FixL@alnum 17 \FixL@checkbefore 17 \FixL@info 13 \FixL@inpackage 119 \FixL@p 35 \FixL@patchfailed 17 \FixL@translate 119 \FixL@warning 13	\pageref
\figurename 71 \FixL@alnum 17 \FixL@checkbefore 17 \FixL@info 13 \FixL@inpackage 119 \FixL@p 35 \FixL@patchfailed 17 \FixL@translate 119 \FixL@warning 13 \FixL@warning@noline 13 \footnote 2	\pageref
\figurename 71 \FixL@alnum 17 \FixL@checkbefore 17 \FixL@info 13 \FixL@inpackage 119 \FixL@p 35 \FixL@patchfailed 17 \FixL@translate 119 \FixL@warning 13 \FixL@warning@noline 13	\pageref